Referat fra oppstartsmøte

Detaljregulering av Vallø renseanlegg

Sted: Rådhuset i Tønsberg **Dato:** 19.03.2026

Møtedeltakere

Forslagstiller:	Joakim Bremnes Øian Mariann Lande	Tønsberg Renseanlegg IKS PPM prosjekt pva. Tønsberg Renseanlegg IKS
Plankonsulent:	Abdullah Shirinzadeh	Rambøll Norge AS
Fra kommunen:	Ida Nilsen Hidle Øyvind Stigedal	Saksbehandler Medsaksbehandler
Andre deltakere:	Eirik Olsen Rogne Marthe Sinnes	Rambøll Norge AS PPM prosjekt

Om oppstartsmøtet
Oppstartsmøtet skal avklare offentlige forutsetninger for at planforslaget skal kunne realiseres, og skal danne grunnlaget for en god planprosess. Prioriterte utredningsbehov for planarbeidet og andre momenter er angitt så langt dette har vært mulig på grunnlag av tilgjengelige opplysninger under oppstartmøtet.

Verken oppstartmøtet eller referatet gir rettigheter i den senere saksbehandlingen. Naboprotester, protester fra beboerorganisasjoner, krav fra offentlige myndigheter mv. vil kunne føre til krav om endring av prosjektet, evt. endring av fremdriften av prosjektet.

Informasjon om planen

Plantype:	Detaljregulering
Plannavn:	Vallø Renseanlegg
PlanID:	3905 2026002
Saksnummer:	26/2452

Berørte eiendommer

Gårds- og bruksnummer:	Eier/hjemmelshaver:
140/933, 140/1076 140/3	Tønsberg Renseanlegg IKS Esso Norge AS

Planstatus

Overordnede arealplaner, særlig kommuneplanens arealdel, gir viktige føringer for kvalitet, utforming, ytelser mv. som normalt bør ivaretas i reguleringsplaner. De har imidlertid ikke direkte rettsvirkning for reguleringsarbeidet, noe som gir anledning til å regulere løsninger som avviker fra slike planer. Det anbefales likevel at kommuneplanen benyttes som en minstestandard. Avvik fra de overordnede føringene må begrunnes i planforslaget.

Kommuneplanens arealdel:	Kommuneplanens arealdel 2023-2035
Gjeldende områdeplan:	Ingen
Gjeldende reguleringsplan:	Ingen
Kpa. § 2: Motstrid mellom overordnede arealplaner:	Ingen
Relevante temaplaner:	Informasjon om relevante temaplaner for området er opplyst under hvert enkelt tema i referatet. Alle kommunens temaplaner finner du her: Planer og dokumenter A-Å

1. Planidé

Hensikten med planen er å legge til rette for en utvidelse av Vallø renseanlegg med nitrogenrensing. Det vises til planinitiativet, datert 28.01.2026, for en full beskrivelse av ønsket tiltak.

Lokaliseringen av anlegget på Vallø ble vedtatt av kommunestyret 03.09.2025 etter en konseptvalgutredning som ble utarbeidet av Norconsult. I oppstartsmøtet ga forslagsstiller utdypende informasjon om hva det vedtatte konseptet innebærer. I tillegg til avløpet som behandles ved renseanlegget i dag, skal Vallø renseanlegg også håndtere avløpsvann fra renseanleggene Bekkevika (Tjøme) og Vårnes (Stokke). Avløpsvannet skal pumpes via nye overføringsledninger til Vallø.

2. Viktige forhold

Her diskuteres de viktigste problemstillingene. Temaene som nevnes her, skal ikke betraktes som en uttømmende liste. Det vil fortsatt være krav til utredning og redegjørelse for alle relevante temaer som er nødvendige for saksbehandlingen. Disse temaene behandles i kapittel 4: Utredningsbehov. Krav til dokumentasjon fremgår av vedlagt sjekkliste og kravspesifikasjon.

Planavgrensning
I planinitiativet er det foreslått en planavgrensning som inkluderer eksisterende renseanlegg, samt arealer for utvidelse av dette. I møtet stilte forslagsstiller spørsmål ved om også overføringsledningene fra Bekkevika og Vårnes skulle inngå som en del av reguleringsplanen for Vallø renseanlegg. Det ble enighet om at disse ledningstraseene bør planlegges utenom denne reguleringsplanen, fordi traseene for overføringsledningene vil berøre både Sandefjord og Færder kommuner. Landarealer på Vallø som blir berørt av overføringsledningen må inngå i en reguleringsplan. Forslagsstiller må vurdere om det er mest hensiktsmessig å inkludere dette i reguleringsplanen for Vallø renseanlegg eller i en egen reguleringsplan for overføringsledningene. Det ble også stilt spørsmål ved om det er behov for å detaljregulere utslippsledningen fra Vallø renseanlegg og ut i Ytre Oslofjord. Dette spørsmålet ble ikke avklart i møtet.
Kommunen har i etterkant av oppstartsmøtet konsultert Statsforvalteren i Vestfold og Telemark vedrørende dette temaet. Etter råd fra Statsforvalteren, har kommunen kommet til at utslippsledningen og utslippspunktet må inngå i reguleringsplanen. Dette skal sikre helhetlige planløsninger, hensynet til 100-metersbeltet og at berørte interesser blir ivaretatt. Konsekvensutredningen skal omfatte både renseanlegget, ledningsnettet og utslippspunktet, og alternativer for lokalisering av disse.

Naturmangfold
Det ble i 2025 gjennomført en kartlegging av naturtyper på Vallø etter NiN-metoden. Det er registrert flere verdifulle naturtyper innenfor og i direkte nærhet til den foreslåtte planavgrensningen. I tillegg er det registrert en rekke rødlista arter i området, deriblant flere kritisk og sterkt trua. Funnene i kartleggingen er registrert i Miljødirektoratets Naturbase og i Artskart. Som en oppfølging av «Handlingsplan for økt biologisk mangfold i Tønsberg», arbeides det nå med en skjøtselsplan for Vallø. Det skal vies særlig oppmerksomhet til naturmangfold i planprosessen. Det skal vurderes alternative plasseringer av bebyggelsen og hvilke konsekvenser de ulike alternativene vil ha for naturmangfoldet i området.

Kulturmiljø
Det arbeides med en kulturmiljøplan for Tønsberg. I den forbindelse kommer det til å bli foreslått et nytt kulturmiljø med utgangspunkt i Vallø kirke og Vallø hovedgård. Vallø hovedgård fungerte som forvalterbolig og gods knyttet til Vallø saltverk. Til hovedgården hørte et omfattende park-/hageanlegg og en dam. Planområdet grenser mot både Vallø kirke og området for parkanlegget med tilhørende dam. Planens virkninger for dette kulturmiljøet vil bli et viktig tema i planprosessen.

Eksisterende forurensning
I perioden 2016-2020 ble det gjort et omfattende opprydningsarbeid på Vallø for å fjerne grunnforurensning fra den tidligere raffinerivirksomheten til Esso. I forbindelse med dette arbeidet ble det også fjernet flere bomber og miner i området som stammer fra andre verdenskrig. Selv etter opprydningsarbeidet er det kjent at det i noen områder er eller kan være rester av forurensning i grunnen. Det kan heller ikke utelukkes at det finnes udetonerte bomber i området. Det skal også være forurensning i sjøbunnen utenfor Vallø. Det blir viktig med gode undersøkelser i området som en del av planprosessen.

Forurensning som følge av virksomheten
I forbindelse med drifta av renseanlegget kan det oppstå forurensning i form av lukt og støy. Bebyggelsen kan også medføre lysforurensning. Dette må utredes i planprosessen. I tillegg kommer risiko for fysisk forurensning på land og i sjø.

3. Konsekvensutredning

Utløser forslaget krav til konsekvensutredning?	Ja.
Begrunnelse etter KU-forskriftens §§ 6 og 8:	KU-forskriften § 6 angir planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram. I henhold til § 6 b. stilles det krav om KU og planprogram til reguleringsplaner for tiltak som framgår av forskriftens vedlegg I. Unntaket er hvis tiltaket er konsekvensutredet i overordnet plan. Renseanlegg for spillvann med en kapasitet på over 150 000 personekvivalenter (PE) omfattes av vedlegg I pkt. 13. Ifølge forslagsstiller har renseanlegget på Vallø allerede en kapasitet på over 150 000 PE og faller dermed innenfor vedlegg I og kravet om KU etter § 6. Utvidelsen av renseanlegget er ikke konsekvensutredet i overordnet plan.
Dersom KU med planprogram:	Forslag til planprogram legges ut på høring samtidig med varsel og kunngjøring om oppstart av planarbeid. Det skal framgå av varselet hvorfor planen skal konsekvensutredes. Planprogrammet fastsettes av utvalg for plan og bygg.
Hva skal konsekvensutredes?	Naturmangfold Vannmiljø Friluftsliv Forurensning på land, inkludert støy-, luft- og lysforurensning Forurensning i/til sjø Kulturmiljø Hensyn til omkringliggende bebyggelse Trafikk
Aktuelle planer og veiledere:	• Miljødirektoratets veileder M-1941 Konsekvensutredning av klima og miljø.

TØNSBERG KOMMUNE

4. Utredningsbehov

Mobilitet

Viktige forhold:	• Grønn mobilitet (kollektivdekning, sykkel og gange): ○ Det må vurderes behov for opparbeidelse av gang- og sykkelvei langs Carl 15 gate (der dette mangler i dag), særlig mtp. på økt trafikkvolum i anleggsperioden. • Forhold til etablerte stier og gang- og sykkelnettverk • Kvalitet, attraktivitet og universell utforming på sti-, gang- og veinettet. • Parkering (bil og sykkel)
Aktuelle bestemmelser i kommuneplanens arealdel:	§ 34 Mobilitet § 35 Oppstillingsplasser for sykler § 36 Parkeringsplasser for biler
Aktuelle planer og veiledere (med hyperkobling):	• Veileder for mobilitetsutredninger

Bebyggelse

Viktige forhold:	• Tilpasning – estetikk/bebyggelsesstruktur/typologi/landskap • Utnyttelsesgrad og høyder • Nær- og fjernvirkning av bebyggelsen skal vurderes. • Byggegrenser • Bruk av takflater: Det skal vurderes bruk av blågrønne tak og/eller solceller på tak.
Aktuelle bestemmelser i kommuneplanens arealdel:	§ 14 Arkitektur og byggeskikk § 15 Stedstilpasning og stedsutvikling
Aktuelle planer og veiledere:	• Grad av utnytting

Teknisk infrastruktur, overvann og klimatilpasning

Viktige forhold:	• Kommunalteknisk plan (alle planer): Kommunens foreløpige råd og krav ligger vedlagt. • Dersom det skal opparbeides egen anleggsvei til området, skal denne inngå i reguleringsplanen.

	• Overvann Naturbaserte løsninger skal benyttes så langt det er mulig. Hvis det ikke er mulig, skal det begrunnes. På grunn av nærhet til sjøen, er fordrøyning lite relevant i området. Normalt skal så mye som mulig infiltreres, men dette må ses i sammenheng med mulig grunnforurensning. Dersom grunnen er forurenset, ønskes ikke infiltrasjon av overvann. Blågrønne tak skal vurderes.
Aktuelle bestemmelser i kommuneplanens arealdel:	§ 26 Vannmiljø § 27 Overvannstiltak ved byggetiltak § 28 Planlegging av overvannshåndtering ved større utbygginger § 29 Krav om åpne og naturlige vassdrag § 33 Klimagassutslipp og klimatilpasning § 37 Krav til veistandard § 38 Avkjørsler § 40 Renovasjon
Aktuelle planer og veiledere:	• Kommunalteknisk plan i reguleringssaker • Sjekkliste til kommunalteknisk plan i reguleringssaker • Overvannsveileder for Tønsberg

Naturmangfold og naturmiljø

Viktige forhold:	• Naturverdier
	  ○ Naturverdier i og utenfor planområdet må ses i sammenheng og vurderes helhetlig.
	  ○ Det skal vurderes tiltak for å styrke naturmangfoldet i området, for eksempel gjennom nyplanting eller blågrønne tak.
	• Det minnes om at «vanlig» natur også har verdi. Husk at naturmangfold også omfatter geologi og landskap.
	• Det skal gjøres en vurdering av naturmangfold iht. naturmangfoldloven §§ 8-12
	• Økosystemer av betydning for klimatilpasning
	• Spredning av fremmede arter
	• Vannmiljø
	• Geologi og landskap

Aktuelle bestemmelser i kommuneplanens arealdel:	§ 21 Naturmangfold § 26 Vannmiljø § 29 Krav om åpne og naturlige vassdrag
Aktuelle planer og veiledere:	• Handlingsplan for økt biologisk mangfold i Tønsberg • Naturmangfoldloven §§ 8-12 • Skjøtselsplan for Vallø (under arbeid)

Rekreasjon og friluftsliv

Viktige forhold:	• Friluftsliv:
	  ○ Det må i planprosessen ses på hvordan man kan sikre den eksisterende turstien som går langs sjøen øst for renseanlegget og skape en bedre buffer mot denne.
	  ○ Muligheten for å avsette et parkeringsareal for turgåere i området skal vurderes.
	  ○ Planens virkninger for friluftsliv i området skal vurderes.

Aktuelle bestemmelser i kommuneplanens arealdel:	§ 7 Folkehelse § 8 Universell utforming av arealer til personopphold
Aktuelle planer og veiledere:	

Folkehelse

Viktige forhold:	• Forurensning fra anlegget, herunder støy, luftkvalitet (lukt) og lysforurensning • Universell utforming ○ Universell utforming handler ikke bare om tekniske krav. Det skal være et bærende prinsipp for selve planleggingen, og handler om tilrettelegging. Det skal vises hvordan planforslaget muliggjør universell utforming etter teknisk forskrift, men også hvordan det generelt er tilrettelagt alle brukergrupper og aldre. • Mobilitet • Forurensning på land • Forurensning i/til sjø
Aktuelle bestemmelser i kommuneplanens arealdel:	§ 7 Folkehelse § 8 Universell utforming av arealer til personopphold § 10 Lydmiljø § 11 Luftmiljø § 12 Lysmiljø
Aktuelle planer og veiledere:	• Veileder om behandling av støy i arealplanlegging

ROS og samfunnssikkerhet

Viktige forhold:	• Identifisere uønskede hendelser: naturhendelser eller andre uønskede hendelser

	○ ROS-analyse: DSBs veileder (2022 eller nyere) skal legges til grunn. Eventuelle fagrapporter skal tilpasses funnene i ROS-analysen. Kan utarbeides av plankonsulent. ROS-analysen skal avdekke sannsynlighet for, og konsekvens av, uønskede hendelser. Overordnet er hensikten å undersøke om arealet er egnet til utbyggingsformål. Hvordan ROS-temaene blir fulgt opp, må framkomme tydelig av planbeskrivelsen under hvert deltema. • Områdestabilitet Det må gjøres en vurdering av områdestabilitet/sikkerhet mot områdeskred/sikkerhet mot kvikkleireskred som skal angi, entydig og uten vilkår, om tiltaket vil ha tilstrekkelig sikkerhet i henhold til gjeldende TEK/NVEs veileder 1/2019 (eller nyere versjon). Dersom det er behov for tiltak for å oppnå tilstrekkelig sikkerhet, skal planen sikre gjennomføring gjennom rekkefølgebestemmelser og arealdisponeringer. ○ Avbøtende tiltak må sikres i kart og bestemmelser. ○ Fareområder må markeres med hensynssoner. ○ Sikringstiltak må følges opp med rekkefølgebestemmelser.
Aktuelle bestemmelser i kommuneplanens arealdel:	§ 74 H310 Ras- og skredfare
Aktuelle planer og veiledere:	• DSB Veileder: Samfunnssikkerhet i kommunens planlegging • NVE veileder: Sikkerhet mot kvikkleireskred (2019) • Byggteknisk forskrift (TEK17): Kapittel 7 Sikkerhet mot naturpåkjenning • NVEs aktsomhetskart for kvikkleire

Kulturminner

Viktige forhold:	I planprosessen må forholdet mellom planlagt tiltak og nærliggende kulturmiljøer vurderes: • Konflikt mellom tiltak og kulturminner (visuelt eller fysisk) • Kan tiltaket bidra til å styrke opplevelsen av kulturminner eller gjøre de mer tilgjengelig? • Behov for undersøkelse av kulturminner? Nærliggende kulturmiljøer inkluderer det tidligere hageanlegget med tilhørende dam knyttet til Vallø hovedgård.
Aktuelle bestemmelser i kommuneplanens arealdel:	§ 16 Kulturminner og kulturmiljø

Aktuelle planer og veiledere:	• Kulturmiljøplan for Tønsberg (under arbeid, planlagt ferdigstilt ila. 2026)

Barn- og unges interesser

Viktige forhold:	• Konsekvenser for utearealer og friluftsområder
Aktuelle bestemmelser i kommuneplanens arealdel:	§ 6 Barn og unges oppvekstmiljø
Aktuelle planer og veiledere:	

FNs bærekraftsmål

Relevante bærekraftsmål:	I planbeskrivelsen skal det tas stilling til relevante bærekraftsmål og hvordan disse følges opp i planforslaget.
Aktuelle planer og veiledere:	FNs bærekraftsmål

5. Privatrettslige forhold og utbyggingsavtale

Er det behov for avklaring av privatrettslige forhold?	Privatrettslige forhold gjelder eiendomsrett, bruksrett eller lignende rettigheter som er nødvendige for å gjennomføre reguleringsplanen. Tønsberg kommune legger stor vekt på frivillig erverv av private rettigheter, og benytter sjelden ekspropriasjon for å gjennomføre reguleringsplaner. **Eiendomsgrenser** Eksisterende eiendomsgrenser mellom gbnr. 140/933 og 140/1275 er ikke klarlagt og målt. Det anbefales at dette utføres i forbindelse med planarbeidet. Det samme gjelder for eiendommen gbnr. 140/379. Dette har betydning for at formålsgrensen og at planavgrensning blir fastsatt korrekt i forhold til eiendomsgrensene. Eiendomsgrensen mellom gbnr. 140/3 og 140/933 er heller ikke målt eller klarlagt, men dette vil det være naturlig å gjøre i forbindelse med en eventuell fradeling av gbnr. 140/3. Det samme gjelder deler av grenser som blir berørt for gbnr. 140/937.

	Vi anbefaler at de privatrettslige forholdene avklares så tidlig som mulig i planprosessen, og senest før første gangs behandling av planforslaget.
Er det behov for utbyggingsavtale?	Utbyggingsavtale er nødvendig der det er stilt rekkefølgekrav eller andre krav i reguleringsplanen, som forutsetter at kommunen og grunneier/utbygger blir enige om rettigheter og plikter i forbindelse med gjennomføring av planen. Forhandlinger om utbyggingsavtale bør normalt varsles i forbindelse med oppstart av planarbeidet, men avtalen kan ikke inngås før reguleringsplanen er vedtatt. Avdeling for by- og stedsutvikling (BSU) har ansvaret for forhandlinger om utbyggingsavtaler på vegne av kommunen.

6. Medvirkning

Hvem skal varsles?	Følgende skal alltid varsles: • Statsforvalteren i Vestfold og Telemark • Vestfold fylkeskommune • Statens vegvesen (SVV) • Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE) • Mattilsynet Øst-Norge • Sør-Øst Politidistrikt • Lede AS • Grunneiere og naboer Andre myndigheter og aktører skal vurderes etter behov. Saksbehandler oversender ekstern varslingsliste etter oppstartsmøte. Plankonsulent tar en avveining av hvilke aktører som skal varsles og oversender listen til saksbehandler for godkjenning. Følgende bør varsles: • Vestfold interkommunale brannvesen • Direktoratet for samfunnssikkerhet • Miljødirektoratet • Fiskeridirektoratet • Kystverket • Norsk maritimt museum • Norsk lastebileierforbund avd. Vestfold • Vallø og omegn historielag • Vallø velforening • Fortidsminneforeningen avd. Vestfold • Naturvernforbundet Tønsberg og Færder

	• Birdlife Norge avd. Vestfold • Forum for natur og friluftsliv avd. Vestfold • Oslofjorden friluftsråd
Type varsling	Det skal alltid varsles per brev, i Tønsbergs blad og på kommunens nettsider. Saksbehandler har ansvar for varsling på kommunens nettsider.
Aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging	Forslagsstiller må vurdere om det er behov for et eget opplegg for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging. Herunder skal barn og unge, men også grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, sikres gode muligheter for medvirkning, jf. pbl § 5-1. Det skal vurderes behov for medvirkningsopplegg både i tidlig fase (ved oppstart av planarbeidet), i planleggingsfasen og ved offentlig ettersyn. Planprogrammet skal inneholde en plan for medvirkning av særlig berørte grupper og eventuelle andre. I planforslaget må det vurderes hva som er nødvendig av tilrettelegging for medvirkning utover minstekravet. Det må redegjøres for opplegget for medvirkning, og det må være vurdert hvorvidt tilrettelegging for medvirkning har vært god og tilstrekkelig. Dersom forslagsstiller mener det ikke er behov for et eget opplegg, må dette begrunnes i planforslaget.

7. Generelle forventninger

Plankart og -bestemmelser	Plankart og -bestemmelser skal være tilstrekkelig detaljerte til å sikre de kvalitetene som omtales i planbeskrivelsen. Det vil si at dersom en særlig bruk av farger, materialer, beplantning, overflater mm. anføres som en viktig kvalitet, må dette følges opp i juridisk bindende plandokumenter. <u>Plankart</u> Vi forventer et ryddig plankart som tydelig viser plassering av renovasjon, parkering, nettstasjon, avkjørsler, byggegrenser og byggehøyder.
Planbeskrivelse	Planbeskrivelsen er et viktig dokument som har til hensikt å beskrive planens mål, hovedinnhold og virkninger. Den skal fungere som en veileder til bestemmelsene og plankartet, hvor de løsninger som er valgt og krav som stilles, blir forklart, utdypet og begrunnet nærmere. Det må vurderes grundig og objektivt for de valg som tas i planen.

	Planbeskrivelsen skal få frem alle sider fra planen og gi en riktig beskrivelse av planforslaget.

8. Videre prosess

Parallell plan- og byggesaksbehandling?	Ikke relevant.
Varsel om planoppstart	Informasjon om prosessen finner du på kommunens hjemmeside.
Generelt om dialog i planprosessen	All kommunikasjon går i utgangspunktet mellom plankonsulent og saksbehandler, og det er i hovedsak plankonsulenten som ber om møter. Dette er for å unngå uklarheter i hvem som har diskutert/avtalt hva. Annet enn oppstartsmøte er det ingen lovkrav til dialog i planprosessen, men det er nesten alltid til stor gjensidig nytte. Erfaring viser at det gir bedre planer og en mer effektiv planprosess. Gjennomgang av uttalelser til varsel om planoppstart Når høringsperioden er over, anbefaler kommunen at det tas en felles gjennomgang av innkomne merknader. Kommunen er opptatt av at det skal være god medvirkning og at det skal komme til syne i planarbeidet. Underveismøter Etter oppstartsmøtet og varsling av planoppstart, starter det konkrete arbeidet med å utarbeide et forslag til reguleringsplan. I denne fasen åpner kommunen for dialogmøter for å komme frem til et hensiktsmessig, forsvarlig og omforent planmateriale som er et godt beslutningsgrunnlag for politisk behandling. Tema og tidspunkt avtales med saksbehandler. Vi ber om å få tilsendt nødvendig grunnlagsmateriale inkludert evt. illustrasjoner, senest to uker før avtalt dialogmøte. Dette vil sikre at vi har tid til å involvere relevante virksomheter og forberede oss godt til møtet. Dersom vi ikke har mottatt materialet i tide, må møtet utsettes. Møte for gjennomgang av planmaterialet Vi anbefaler at det før innlevering av planforslag, avtales et møte mellom saksbehandler og plankonsulent for en gjennomgang av planmateriale. Gjennomgangen er rent planteknisk, hvor vi gjennomgår bestemmelser, kart, utredninger etc.
Tilbakemelding på planforslaget /komplett planforslag	Når et planforslag er oversendt kommunen, sendes planmaterialet på intern høring og gjennomgås av saksbehandler. Kommunen gir

	tilbakemelding så snart som mulig dersom det foreligger mangler, eller dersom det er forhold vi anbefaler at forslagsstiller justerer. Dersom planforslaget vurderes som komplett, er det klart for videre behandling. Som et minimum forutsetter dette at alle plandokumenter er i henhold til nasjonale/kommunale standarder, og følger opp det som ble avtalt i oppstartsmøtet (hvis ikke annet er avtalt senere). Det kan imidlertid oppstå behov for ytterligere avklaringer før planforslaget kan behandles. I slike tilfeller må det inngås en avtale om at behandlingstiden settes på pause inntil nødvendig dokumentasjon er mottatt. Det presiseres at et planforslag kan anses som komplett for behandling selv om det ikke følger kommunens – administrasjonens eller politiske myndigheters – anbefalinger. Et slikt avvik kan imidlertid føre til at planforslaget får en negativ innstilling i den videre behandlingen.
Melding om kommunedirektørens innstilling	Saksbehandler informerer forslagstiller når saksfremlegg med kommunedirektørens innstilling er tilgjengelig på det politiske sakskartet på kommunens hjemmeside. Vi melder ikke hva innstillingen blir før saken er offentlig tilgjengelig. Det er for at politikerne skal kjenne innholdet i saken før de tar imot spørsmål. Saksbehandler kan heller ikke vite endelig innstilling før saken er godkjent av kommunalsjef/kommunedirektør.